

Jakie zgody musisz uzyskać, lecząc dziecko

Dziecko pod opieką dziadków rozchorowało się – jakie czynności medyczne możesz podjąć

Zdarza się, że dziadkowie pod nieobecność rodziców muszą skonsultować z lekarzem stan zdrowia dziecka. Kto w takim przypadku powinien wyrazić zgodę na podjęcie przez lekarza czynności medycznych, kogo poinformować o stanie zdrowia, komu można udostępnić dokumentację medyczną dziecka?

PARTNER
MERYTORYCZNY:

FORTAK & KARASIŃSKI
legal advisors

KATARZYNA
WŁODARCZYK

aplikant radcowski, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Ukończyła Podyplomowe Studium z zakresu Prawnej Obsługi Przedsiębiorców

PROBLEM

Podczas weekendu babcia opiekowała się wnuczką, która zaczęła skarżyć się na bóle brzucha. Udały się do lekarza pierwszego kontaktu, żeby skonsultować stan zdrowia dziecka. Czy w takim przypadku możesz zbadać dziecko? Czy możesz udostępnić jego dokumentację medyczną, mimo że nie masz żadnego dokumentu upoważniającego babcię do wyrażania zgody na leczenie dziecka czy dostępu do dokumentacji medycznej?

ROZWIĄZANIE

Zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym możesz wykonać badanie lub udzielić innych świadczeń zdrowotnych dopiero po uzyskaniu zgody od pacjenta.

Gdy jednak pacjent jest małoletni, zgody tej udziela jego **przedstawiciel ustawowy**. Gdy pacjent nie ma przedstawiciela ustawowego lub porozumienie się z nim jest niemożliwe – konieczne jest **zezwolenie sądu opiekuńczego**. Gdy zachodzi potrzeba **zbadania** pacjenta małoletniego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, zgodę może wyrazić jego **opiekun faktyczny**. Gdy pacjent nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego albo porozumienie się z tymi osobami jest niemożliwe, lekarz może przeprowadzić samo **badanie bez uzyskiwania zgody**. Opiekun faktyczny może wyrazić zgodę na działanie lekarza polegającą jedynie na badaniu małoletniego pacjenta, tj. na podjęcie **podstawowych** działań, które będą zmierzać do ustalenia stanu zdrowia pacjenta – przykładowo na osłuchanie, ostukanie, pobranie wymazu z gardła czy pobranie krwi. Na działania, które będą stwarzały podwyższone ryzyko dla małoletniego pacjenta, opiekun faktyczny nie może wyrazić zgody.

Udostępnianie dokumentacji medycznej

Dokumentację medyczną możesz udostępnić pacjentowi, jego przedstawicielowi ustawowemu

lub osobie upoważnionej przez pacjenta. Opiekun faktyczny znalazł się więc poza kręgiem osób uprawnionych – dokumentację medyczną pacjenta będziesz mógł mu udostępnić, jedynie gdy osoba będzie dysponowała stosownym upoważnieniem pochodzącym od – w analizowanym przypadku – przedstawiciela ustawowego małoletniego pacjenta.

Opiekun faktyczny nie ma również prawa do uzyskania informacji o stanie zdrowia pacjenta, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu. Przepisy przewidują możliwość informowania osoby bliskiej o stanie zdrowia pacjenta, jeżeli pacjent nie ukończył 16 lat lub jest nieprzytomny bądź niezdolny do zrozumienia znaczenia informacji.

Jak postąpić w opisywanym przypadku

W pierwszej kolejności oceń, czy babcię w świetle przepisów można uznać za opiekunkę faktyczną małoletniej wnuczki. Jeżeli jest to sytuacja wyjątkowa, babcia nie będzie uznana za opiekuna faktycznego wnuczki i nie będzie mogła wyrazić zgody nawet na podstawowe badania dziecka. Jeśli natomiast babcia opiekowała się wnuczką regularnie, stale, można ją zaliczyć do grona opiekunów faktycznych. Wtedy będzie uprawnioną do wyrażenia zgody na wykonanie badań dziecka.

Babci nie będzie przysługiwało prawo dostępu do dokumentacji medycznej dziecka, a informacje o stanie zdrowia małoletniej wnuczki uzyska jedynie ze względu na to, że jest osobą bliską dziecku. Żeby uniknąć takich sytuacji, informuj rodziców, by sporadycznie pozostawiając małoletnie dzieci pod opieką osób trzecich, przygotowywali dla nich upoważnienie do wyrażania zgody na udzielanie świadczeń zdrowotnych i uzyskiwanie informacji o stanie zdrowia dziecka.

Podstawa prawna:

- ▶ ustawa z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2017 r. poz. 1318),
- ▶ rozporządzenie ministra zdrowia z 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz.U. z 2015 r. poz. 2069).